

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quinam hoc tempore in Ponto & Asia episcopi claruerint, & de iis quae à
Valente de bello ad Valentinianum magnum scripta sunt, & eius responso,
& de Terentij comitis pietate. Capvt XXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

tilis Aegyptius : quinetiam Romanus, Seuerus, Zeno, Mo-
ses, Malchus, & alii quàm plurimi, vulgo quidem ignoti,
Deo autem penitus perspecti & cogniti.

De Didymo Alexandrino & Ephraim

Syro. CAP. XXVII.

PER idem tempus Edessæ vixit, vir planè diuinus Ephra-
im : Alexandria verò Didymus cum laude floruit.

Quorum vterque contra doctrinam veritati aduersa-
riam libros edidit. Atque Ephraim lingua vsus Syriaca, ea
eximium spiritalis gratiæ splendorem effudit. Nam & si
doctrinam Gentilium non degustauerat, multiplices ta-
men ac varios eorum errores refutauit, & cuiusque fraudis
hæreticæ imbecillitatem sub omnium aspectum subiecit ad
contemplandum. Quinetiam cū Harmonius Bardesafanis
filius, cantilenas quasdam iam olim composuisset, & im-
pietate cum suauitatem earum concentu permista aures permul-
sisset audientium, eosque in laqueos exitii induxisset, iste,
arrepto inde eodem concentus genere, pietatem cum eo
miscuit, atque audientibus medicinam tum iucundissimam
tum vtilissimam abhibuit. Istis cantilenis celebria mar-
tyrum inuictorum festa multò splendidiora fiunt. Didy-
mus autem à puero sensu orbatos oculorum, poeticam, Rhe-
thoricam, Arithmeticam, Geometriam, Astronomiam, Aristo-
telis ratiocinandi modos, & eloquentiam Platonis, auriū
adiumento didicit : quibus artibus vsus est, non vt veri-
tatem inde hauriret, sed vt eam illis tanquā armis contra
mendacia defenderet. Porro sacra scripturæ non literam
solum, sed sensus ac sententias accuratè perdidicit. Atque
inter eos qui monasticæ & sœueræ viuendi disciplinæ, stu-
dioque virtutis operam nauarent, isti quos diximus, id tem-
poris præ cæteris excelluerunt.

*Quinam hoc tempore in Ponto & Asia episcopi
claruerint, & de his que à Valente de bello ad
Valentinianum magnum scripta sunt, & eius
responso, & de Terentij comitis pietate.*

CAPVT XXVIII.

Ex eorum

THEODOR. HISTOR.

EX eorum autem numero, Gregorius vterque, Nazianzenus & Nyssenus tulere principatum: quorum hic frater Basilij magni fuit, ille socius studiorum eius, & adiutor fuit. Isti in Cappadocia pro pietate dimicantes, facile primas obtinuerunt. In eiusdem cum illis laudis societatem venit Petrus: qui Basilij & Gregorij frater germanus fuit, quiq̄ue tametsi humaniore literatura non perinde vt illi, instructus erat, pio tamen viuendi genere admodum excelluit. Porro in Pisidia. Optimus, & Amphilo- chius in Lycaonia pro auita fide strenue decertates, aduer- sariorum impetus repulerunt. In Occidente item Damasus episcopus Romanus, & Ambrosius Mediolanensis episco- pus eos, qui tela in ecclesiam, longo interuallo interiecto, co- iecerant, contra seriebant. Quibus cum vna alii extremas orbis terre oras incolere coacti, scriptis tum suorum confirmaue- re animos, tum hostes profligauere. Nam rerum omnium gubernator Deus gubernatores tepestatis magnitudini pa- res dedit: & acerbæ hostium incurfioni virtutem Ducu op- posuit: & medicamenta temporis iniquitati accommoda- ta & valde salubria tribuit. Atque non solum ad hunc mo- dum ecclesijs prouidit benignus dominus, verum etiam alijs quibusdam rationibus eas diligenter accurauit. Nam gen- tem Gothicam excitauit ad bellum, eo quidem Consilio, vti Valentem, qui contra pios solu praelio decertare didice- rat, in Bosphorum pertraheret. Itaque stultus ille tandem sua ipsius intellecta imbecillitate, literas scripsit ad fratrem, qui- bus exercitum ab eo postulauit. Ad quem rescripsit frater nefas esse homini bellum gerenti cum Deo opem ferre, cuius temeritas merito coercenda esset. Quo responso & si miser ille grauiter diuexatus erat, non tamen destitit ab au- dacia, sed perrexit ad aciem contra veritatem instruendam toto animo incumbere. Nam cum Terentius, dux longè præstantissimus, & pietatis insignibus egregie exornatus, ab Armenia, erectis victoriæ trophæis, reuertisset, Va- lensque ei imperasset, vt donum aliquod pro laboribus peteret, ipseque donum quod cupiebat, dignum homine pietatis institutis educato Valenti indicasset (petebat enim non aurum, non argentum, non agros, non domum, sed vt vna ecclesia illis, qui p doctrina apostolica se in discrimine obtulisset, concederet)

Valens

Valēs accepto libello supplici, & cognitis rebus, quæ in eo cōtinebantur, admodū stomachatus, illum dilaceravit, iustitque vt alias res peteret. Terentius verò, collectis laceris libelli particulis, accepi, inquit, iam abs te, ò Imperator, donum, habeoque: neq; aliud petā. Nam quid ego animo iustituerim, iudicet ille, qui huius vniuersitatis iudex est.

De Traiani ductoris exercitus lingua libertate.
CAP. XXIX.

VAlens, vbi traiecto Bosphoro, venit in Thraciam, primū quoniam bellum vehementer extimescebat, longo tempore Constantinopoli ipse cōmoratus est: Traianumque ducem contra Barbaros misit cū exercitu. At postquā Traianus ab hostibus superatus reuertit, Valēs illū conuitijs valde lacerare, & mollitiem ignauiamque ei obijcere cœpit. At ille liberè, vt virum generosum decebat, nō ego, inquit, ò Imperator victus sum, sed tu ipse prodidisti victoriam, qui contra deum aciem instruere non desinis, & ita eius auxilium Barbaris concilias. Nā abs te oppugnatus, se illis adiungit. Atque deum semper sequitur victoria, & ad eos accedit, quibus deus se ducem præbet. Non nosti, inquit, quos viros ecclesiis expuleris, & quibus eas tradideris? Ista quidē ita se habere & Arintheus, & Victor, qui duces quoq; erant, ingenue confessi sunt: imperatoremque hortati, ne reprehensiones cum veritate cōiunctas iniquo animo ferret.

*De Isaacio monacho Constantinopolitano, & Britanionis Scythiæ episcopi in coar-
guendo austeritate.*
CAP. XXX.

FErunt Isaacē, qui in eo loco cellam habebat monasticā, vbi vidit Valentem cum exercitu egredi, contenta voce ei dixisse: Quo proficisceris, ò imperator, qui auxilio dei, quem contra bellū gesseris, prorsus destitutus es? Nam quoniā tu multorū linguas ad blasphemias aduersus eum loquendas acuisi, & pios laudibus illum celebrantes ecclesiis exturbasti, idcirco ille Barbaros aduersus te cōcitauit.